

*Załącznik do uchwały nr 12/2011
Rady Pedagogicznej Gimnazjum Gminnego
im. Zagłębia Miedziowego w Kotli
z dnia 14 września 2011 r.*

**Program działań profilaktycznych
Gimnazjum Gminnego im. Zagłębia Miedziowego
w Kotli
na lata 2011 – 2014**

**„Być człowiekiem to właśnie być odpowiedzialnym.
(...) To czuć, kładąc swoją cegiełkę, że się bierze
udział w budowie świata”**

Antoine de Saint – Exupéry

Program działań profilaktycznych „Być człowiekiem to właśnie być odpowiedzialnym. (...) To czuć, kładąc swoją cegielkę, że się bierze udział w budowie świata” jest dostosowany do potrzeb środowiska wychowawczego naszej szkoły.

Adresowany jest do młodzieży gimnazjalnej klas I – III. Jego zadaniem jest angażowanie uczniów, wychowawców i wszystkich pracowników szkoły do wspólnej pracy nad profilaktyką w szkole.

DIAGNOZA ŚRODOWISKA

Diagnoza dotyczyła rozpoznania problemów:

- szkoły,
- uczniów,
- rodziców,
- środowiska lokalnego.

Narzędziami diagnozy w szkole były:

- obserwacja,
- wywiad z rodzicami, wychowawcami i nauczycielami,
- analiza relacji interpersonalnych w klasach,
- analiza dokumentów.

Przeprowadzona diagnoza wykazała, że problemami wychowawczymi w szkole, które zaliczamy do czynników ryzyka są:

- presja rówieśnicza,
- wagary, spóźnienia i kłamstwa,
- agresja wobec kolegów i pracowników szkoły,
- palenie papierosów,
- spożywanie alkoholu,
- uzależnienie od środków odurzających,

- używanie wulgaryzmów, brak kultury osobistej,
- niszczenie mienia szkolnego,
- brak zainteresowania nauką,
- łamanie regulaminu szkoły (ubiór, makijaż, kolczyki, malowanie włosów, paznokci, opuszczanie terenu szkoły).

CELE PROGRAMU

- podnoszenie samooceny uczniów, wskazanie na mocne strony osobowości oraz kształtowanie umiejętności współdziałania w grupie,
- dostarczenie informacji o środkach uzależniających i skutkach ich zażywania,
- dostarczenie informacji o zachowaniach agresywnych, ich przyczynie i skutkach oraz wpływie na życie człowieka,
- kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, problemowych i kryzysowych, zarówno w szkole jak i w domu, pomoc uczniom z trudnościami,
- uświadomienie wartości zdrowego stylu życia, wskazywanie właściwych sposobów zagospodarowania czasu wolnego oraz właściwych zachowań,
- obniżenie poziomu absencji na zajęciach szkolnych, zwiększenie motywacji do nauki,
- dążenie do zminimalizowania rozpoznanych zachowań patologicznych wśród młodzieży,
- zapoznanie młodzieży z jej prawami i obowiązkami.

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- wskazuje zagrożenia i pułapki współczesnego świata oraz ich skutki,
- dostrzega zależność między zdrowiem fizycznym, psychicznym, społecznym i duchowym,
- ma poczucie własnej wartości,
- potrafi sobie radzić w trudnych sytuacjach,
- panuje nad swoimi emocjami,
- dostrzega i docenia wartości w życiu człowieka,

- umie dokonywać właściwych wyborów, jest asertywny,
- szanuje człowieka niezależnie od jego poglądów, postaw, sytuacji materialnej oraz poziomu intelektualnego,
- stara się bezinteresownie pomagać innym,
- stosuje zasady kulturalnego zachowania się,
- dostrzega korzyści wynikające z właściwego zagospodarowania czasu wolnego,
- dba o własny rozwój,
- zna wartość rodziny w życiu człowieka,
- podnosi swoje wyniki nauczania, rozwija zdolności i zainteresowania,
- zna postawy warunkujące prawidłowe funkcjonowanie w społeczeństwie,
- potrafi dokonać wyboru swojej dalszej drogi edukacyjno- zawodowej.

REALIZATORZY SZKOLNYCH DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

Realizatorami działań profilaktycznych na terenie szkoły są nauczyciele, wychowawcy, dyrektor, pedagog szkolny, pracownicy obsługi, przy współpracy z rodzicami/ prawnymi opiekunami dziecka.

Wychowawcy klas:

- opracowują plan pracy wychowawczej z naciskiem na integrację zespołu klasowego i dbałość o poczucie bezpieczeństwa i akceptację każdego ucznia w klasie,
- współpracują ściśle z rodzicami uczniów i nauczycielami uczącymi w klasie,
- utrzymują ścisły kontakt z pedagogiem szkolnym,
- zapraszają do współpracy inne osoby,
- wyposażają uczniów w umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach.
- prowadzą „Wywiadówki profilaktyczne” w ramach pedagogizacji rodziców.

Pedagog szkolny:

- wspiera działania opiekuńczo-wychowawcze,
- rozpoznaje indywidualne potrzeby uczniów oraz analizuje przyczyny niepowodzeń szkolnych,
- określa formy i sposoby udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- organizuje i prowadzi różne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
- podejmuje działania profilaktyczno-wychowawcze wynikające z programu działań profilaktycznych i programu wychowawczego w stosunku do uczniów, z udziałem rodziców i nauczycieli,
- wspiera działania opiekuńczo-wychowawcze wynikające z programu działań profilaktycznych,
- prowadzi współpracę z instytucjami wspierającymi realizację zadań profilaktycznych,
- jest głównym koordynatorem wszystkich działań w zakresie realizacji programu działań profilaktycznych,
- prowadzi punkt konsultacyjny dla wszystkich podmiotów realizujących program działań profilaktycznych.

Nauczyciele przedmiotów:

- bezwzględnie reagują na wszystkie przejawy naruszania przez uczniów ogólnie przyjętych norm,
- uwzględniają działania profilaktyczne w realizacji treści przedmiotowych, (np.: nauczyciele polonisci – poprzez dobór lektur, prezentujących bohaterów pozytywnych i negatywnych, hierarchie potrzeb i wartości, trudności życia i sposoby radzenia sobie z nimi, oraz metody ich opracowania – swobodne wypowiedzi, dyskusja, drama, sąd nad bohaterem, itp.),
- starają się tak organizować pracę lekcyjną, aby sprzyjała kształtowaniu atmosfery zaufania, współpracy i wzajemnej tolerancji,
- współpracują z wychowawcami klas, dyrekcją, pedagogiem oraz z instytucjami wspierającymi wychowanie i profilaktykę
- wykonują zalecenia zawarte w opiniach wydanych przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną i inne placówki specjalistyczne.
- doskonalą kwalifikacje i zdobywają nowe umiejętności w zakresie działań profilaktycznych,
- wychowują do życia w rodzinie,
- przygotowują do odróżniania fikcji od rzeczywistości w przekazach medialnych,

- uświadamiają rolę środków masowego przekazu i stosowanych przez nie środków i zabiegów socjotechnicznych,
- dostarczają materiałów do krytycznej analizy przekazów informacyjnych (prasa, telewizja, reklama zewnętrzna).

Pracownicy obsługi:

- sygnalizują dyrekcji i nauczycielom przypadki niepokojącego zachowania uczniów na terenie szkoły,
- interweniują w sytuacjach bezpośredniego zagrożenia zdrowia lub życia osób przebywających na terenie szkoły,
- biorą udział w szkoleniach w zakresie zapewniania uczniom prawidłowej opieki i bezpieczeństwa.

Dyrekcja szkoły:

- współpracuje z podmiotami i instytucjami wspomagającymi szkołę w celu przeciwdziałania patologii w środowisku nauczania i wychowania,
- diagnozuje oczekiwania uczniów i rodziców w zakresie treści zawartych w programie działań profilaktycznych,
- inicjuje wymianę doświadczeń w zespołach nauczycieli wychowawców klas, nauczycieli poszczególnych przedmiotów lub zespołach mieszanych,
- wspiera działania opiekuńczo-wychowawcze, wynikające z programu działań profilaktycznych.

Rada Pedagogiczna:

- określa zapotrzebowanie na realizację programu działań profilaktycznych,
- analizuje i zatwierdza program działań profilaktycznych,
- określa zadania w zakresie profilaktyki,
- dokonuje analizy działalności profilaktycznej na podsumowujących posiedzeniach Rady Pedagogicznej w m-cu czerwcu.

Rada Rodziców:

- analizuje i diagnozuje opinię rodziców na temat profilaktyki,
- opiniuje program działań profilaktycznych i współpracuje z Radą Pedagogiczną.

Rodzice:

- są nie tylko odbiorcami, ale współuczestnikami działań profilaktycznych,
- korzystają z pomocy i wsparcia ze strony pedagoga, wychowawców, nauczycieli, dyrekcji szkoły i służby zdrowia w zakresie profilaktyki,
- wnioskuje do odpowiednich organów i instytucji w sprawie kształcenia specjalnego, nauczania indywidualnego i rewalidacyjno – wychowawczego.

OCZEKIWANE EFEKTY

- zwiększenie osobistego zaangażowania i motywacji do abstynencji i powściągliwości,
- zwiększenie zrozumienia, że przyjmowanie środków psychoaktywnych nie jest w zgodzie z wartościowym stylem życia,
- zwiększenie świadomości osobistego i społecznego zagrożenia konsekwencjami picia i nadużywania środków psychoaktywnych,
- nabycie zdolności samodzielnego dokonywania wyboru zachowań właściwych dla zdrowia własnego i innych,
- zwiększenie motywacji do systematycznego i punktualnego uczęszczania na zajęcia szkolne,
- nabycie umiejętności korzystania z zasad savoir – vivre'u i podniesienie poziomu kultury osobistej,
- nabycie umiejętności bezpiecznego radzenia sobie z agresją oraz rozwiązywania konfliktów i problemów.

PLAN DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

Podnoszenie samooceny uczniów, wskazanie na mocne strony osobowości i kształtowanie umiejętności współdziałania w grupie.

Zadania	Treść	Forma realizacji	Realizatorzy	Termin realizacji	Metoda oceny sukcesu
KLASA I					
Budowanie poczucia własnej wartości	Rozwijanie umiejętności współdziałania w grupie	Zajęcia integracyjne	Wychowawcy klas, pedagog szkolny	Według harmonogramu godzin wychowawczych	Analiza dokumentacji pedagogicznej
Wskazanie mocnych stron	Ćwiczenia podnoszące samoocenę	Trening umiejętności	Wychowawcy, pedagog szkolny, wychowawca świetlicy	Według harmonogramu godzin wychowawczych i planu pracy	Analiza dokumentacji pedagogicznej
Poszerzanie świadomości własnych zalet	Wzmacnianie poczucia wartości, swoich mocnych stron	Zajęcia warsztatowe	Wychowawcy klas, pedagog szkolny	Według harmonogramu godzin wychowawczych	Spostrzeżenia wychowawcy, pedagoga, analiza dokumentacji

KLASA II					
Wzmacnianie więzi z grupą	Wartości w życiu klasowym, moje miejsce w grupie	Praca w grupach, pogadanka	Wychowawcy klas	Cały rok	Spostrzeżenia wychowawcy
Umiejętność wyrażania opinii	Wdrażanie do wypowiedzania własnych opinii	Wszystkie lekcje przedmiotowe	Wszyscy nauczyciele	Cały rok	Kwestionariusze
Umiejętność komunikowania się	Nabywanie umiejętności prawidłowego komunikowania się	Pogadanka, zajęcia warsztatowe	Wychowawcy klas, pedagog szkolny, wychowawca świetlicy	Cały rok, w miarę potrzeb, według planu pracy	Analiza dokumentacji
Dostarczenie informacji o wieku dorastania	Rozwój w okresie adolescencji	Pedagogizacja rodziców, pogadanka	Pedagog szkolny, nauczyciel biologii, wychowawca świetlicy	Do ustalenia	Sprawozdanie
KLASA III					
Edukacja zawodoznawcza	Wyrabianie zdolności pozytywnego myślenia o sobie i dalszej drodze kształcenia	Prowadzenie lekcji wychowawczych	Pedagog szkolny	Do ustalenia	Analiza dokumentacji

Radzenie sobie z emocjami	Umiejętność wyrażania emocji	Zajęcia warsztatowe Pogadanka	Wychowawcy klas, pedagog szkolny, wychowawca świetlicy	Według harmonogramu godzin wychowawczych, do ustalenia	Analiza dokumentacji
Dostarczenie informacji o wieku dorastania	Rozwój w okresie adolescencji	Pedagogizacja rodziców, pogadanka	Pedagog szkolny, nauczyciel biologii, wychowawca świetlicy, nauczyciel przysposobienia do życia w rodzinie	Do ustalenia	Sprawozdanie

Dostarczenie informacji o środkach uzależniających i skutkach ich zażywania

Zadania	Treść	Forma realizacji	Realizatorzy	Termin realizacji	Metoda oceny sukcesu
KLASA I					
Przekazanie podstawowych informacji o środkach	Klasyfikacja środków uzależniających (alkohol, narkotyki, nikotyna, leki, dopalacze, ...)	Spotkanie z terapeutą uzależnień, pogadanki	Terapeuta uzależnień, wychowawca świetlicy,	Do ustalenia Według planu pracy	Ankieta po spotkaniu z terapeutą Analiza dokumentacji

uzależniających			wychowawcy klas, nauczyciel biologii, pedagog szkolny		
Przekazanie informacji o sposobach oddziaływania używek na organizm człowieka	Fazy używania narkotyków, alkoholu i nikotyny	Konkurs wiedzy	Nauczyciel biologii i chemii, wychowawca świetlicy, pedagog	Zgodnie z programem nauczania i według planu pracy	Wyniki konkursu wiedzy
Wyjaśnienie przyczyn i skutków sięgania po używki	Skutki używania środków odurzających	Pogadanki, filmy i scenki profilaktyczne	Wychowawcy klas, nauczyciel biologii, pedagog, wychowawca świetlicy	Według harmonogramu godzin wychowawczych zgodnie z programem nauczania według planu pracy świetlicy	Analiza dokumentacji Sprawozdanie

Wyjaśnienie powodów zażywania środków uzależniających przez młodzież	Dlaczego młodzi ludzie sięgają po używki	Pedagogizacja rodziców	Pedagog szkolny, terapeuta ds. uzależnień	Do ustalenia	Sprawozdanie
KLASA II					
Podanie przepisów prawnych	Przekazanie informacji o aktach prawnych związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i zwalczaniu narkotyków	Pogadanki Pedagogizacja rodziców	Pedagog szkolny, policja	Do ustalenia	Sprawozdanie
Przekazanie normy – „ Nie pij przed 18 rokiem życia”	Przedstawienie sygnałów ostrzegawczych; przekazanie informacji nt. gdzie zdobyć pomoc w sytuacji kryzysowej	Miniwykład	Wychowawcy, pedagog szkolny	Według planu pracy	Analiza dokumentacji
Przedstawienie skutków zażywania narkotyków	Zmiany osobowościowe i zmiany wyglądu u osób zażywających narkotyki	Pogadanka, filmy profilaktyczne Konkurs plastyczny	Wychowawcy klas, pedagog Nauczyciel plastyki	Według harmonogramu godzin wychowawczych Do ustalenia	Analiza dokumentacji Wystawa prac

KLASA III

Przekazanie informacji o szkodliwości substancji uzależniających	Rozpoznawanie sygnałów świadczących o zażywaniu środków odurzających	Zajęcia warsztatowe, projekcje filmów edukacyjnych	Pedagog szkolny, wychowawcy, wychowawca świetlicy	Do ustalenia	Analiza dokumentacji
Poznanie mechanizmu działania choroby alkoholowej i obraz rodziny alkoholika	Informacje na temat choroby alkoholowej; dostarczanie informacji nt. funkcjonowania w rodzinie z problemem alkoholowym	Miniwykład, praca w grupach	Pedagog szkolny, wychowawcy	Do ustalenia	Analiza dokumentacji
Wskazanie skutków zażywania środków odurzających	Aspekt moralny zażywania środków odurzających	Pogadanka	Nauczyciel religii	Zgodnie z programem nauczania	Analiza dokumentacji
Poznanie przepisów prawnych	Poznanie skutków prawnych, zdrowotnych i moralnych związanych z zażywaniem narkotyków	Pedagogizacja rodziców	Pedagog szkolny	Do ustalenia	Sprawozdanie

Dostarczenie informacji o zachowaniach agresywnych - ich przyczynie i skutkach oraz wpływie na życie człowieka.

Zadania	Treść	Forma realizacji	Realizatorzy	Termin realizacji	Metoda oceny sukcesu
KLASA I					
Przekazanie najważniejszych informacji o zjawisku agresji	Dziecko agresywne-objawy, przyczyny, przeciwdziałania	Pedagogizacja rodziców	Pedagog szkolny, wychowawcy	Do ustalenia	Sprawozdanie
Przedstawienie informacji o przemoc i agresji	Czym jest przemoc i agresja, jej przyczyny i skutki	Zajęcia warsztatowe, pogadanka	Pedagog szkolny, wychowawcy	Według planu pracy	Analiza dokumentacji
Uświadomienie potrzeby reagowania na zjawisko przemoc i agresji	Uczenie jak reagować na zjawiska przemoc i agresji	Zajęcia warsztatowe	Pedagog, terapeuta	Do ustalenia	Ankieta po spotkaniu
Stworzenie ulotek zachęcających do nie stosowania przemoc	Ukazanie możliwości nie stosowania przemoc	Konkurs	Nauczyciel informatyki, pedagog	Do ustalenia	Wyniki konkursu

KLASA II					
Przekazanie podstawowych informacji o zjawisku agresji	Dziecko agresywne – objawy, przyczyny, przeciwdziałania	Pedagogizacja rodziców	Pedagog szkolny, wychowawcy	Do ustalenia	Sprawozdanie
Uświadomienie potrzeby reagowania na zjawisko przemocy i agresji	Uczenie jak reagować na zjawiska przemocy i agresji	Zajęcia warsztatowe	Pedagog, wychowawcy klas	Do ustalenia	Ankieta po spotkaniu
Ukazanie przemocy w relacjach międzyludzkich	Uświadomienie, że przemoc jest negatywna i niszcząca; ukazanie sposobów odczuwania drugiego człowieka	Zajęcia warsztatowe, pogadanki	Wychowawcy klas, pedagog, wszyscy nauczyciele	Cały rok	Analiza dokumentacji
Uczenie jak hamować i rozładowywać agresję	Doskonalenie techniki hamowania i rozładowywania agresji	Zajęcia warsztatowe	Pedagog, wychowawcy klas	Do ustalenia	Analiza dokumentacji
KLASA III					
Zwrócenie uwagi na prawne i moralne skutki przemocy	Zapoznanie uczniów z prawnymi i moralnymi skutkami przemocy	Informacje	Wychowawcy klas, pedagog, nauczyciel religii	Według harmonogramu godzin wychowawczych	Analiza dokumentacji

				i planu nauczania	
Ukazanie asertywnych sposobów zachowania	Uczenie się zachowań asertywnych	Zajęcia warsztatowe Pogadanka	Pedagog szkolny, Wychowawcy	Do ustalenia Według planu pracy	Analiza dokumentacji
Uświadomienie potrzeby reagowania na zjawisko przemocy i agresji	Uczenie się reagowania na zjawisko przemocy i agresji	Zajęcia warsztatowe Pogadanka	Pedagog, wychowawcy klas, Dzielnicowy	Według planu pracy Do ustalenia	Ankieta po spotkaniu

***Kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, problemowych i kryzysowych.
Pomoc uczniom z trudnościami.***

Zadania	Treść	Forma realizacji	Realizatorzy	Termin realizacji	Metoda oceny sukcesu
KLASA I					
Ukazanie sposobów odmawiania-jak mówić NIE	Uczenie się odmawiania bez obawy przed odrzuceniem	Zajęcia warsztatowe, pogadanki	Pedagog szkolny, wychowawcy, wszyscy nauczyciele	Cały rok	Analiza dokumentacji
Przekazanie informacji o instytucjach	Dostarczenie adresów i telefonów osób i instytucji pomagających	Informacje, ulotki	Wychowawcy klas, pedagog	Cały rok	

pomagających młodzieży					
Ukazanie technik radzenia sobie ze stresem	Uczenie się sposobów radzenia sobie ze stresem	Zajęcia warsztatowe, pogadanki	Pedagog szkolny, wychowawcy	Według planu pracy	Analiza dokumentacji
Pomoc uczniom z trudnościami	Rozpoznawanie problemów rozwojowych uczniów -przyczyny i trudności	Uczestnictwo uczniów w wyznaczonych zajęciach	Pedagog, nauczyciele, specjaliści	Do ustalenia, w zależności od możliwości czasowych i finansowych	Analiza dokumentacji
Wprowadzenie informacji o prawach człowieka	Zapoznanie z prawami człowieka, rys historyczny, jakie mamy prawa, jak możemy dochodzić swoich praw.	Rozmowy, zajęcia warsztatowe	Wychowawcy, pedagog	Listopad / grudzień	Analiza dokumentów
KLASA II					
Ukazanie sposobów odmawiania-jak mówić NIE	Uczenie odmawiania bez obawy przed odrzuceniem	Zajęcia warsztatowe	Pedagog szkolny, wychowawcy	Do ustalenia	Analiza dokumentacji
Przekazanie informacji o instytucjach pomagających	Dostarczenie adresów i telefonów osób oraz instytucji pomagających	Informacje, ulotki	Wychowawcy klas, pedagog	Cały rok	

młodzieży					
Ukazanie technik radzenia sobie ze stresem	Sposoby radzenia sobie ze stresem	Zajęcia warsztatowe, pogadanki	Pedagog szkolny, wychowawcy	Według planu pracy	Analiza dokumentacji
Pomoc uczniom z trudnościami	Rozpoznawanie problemów rozwojowych uczniów -przyczyny i trudności	Uczestnictwo uczniów w wyznaczonych zajęciach	Pedagog, Nauczyciele	Do ustalenia, w zależności od możliwości czasowych i finansowych	Analiza dokumentacji
Poszerzenie informacji o prawach człowieka	Prawa człowieka na świecie, jak możemy dochodzić swoich praw, dylematy i nadużycia praw człowieka	Rozmowy, zajęcia warsztatowe	Wychowawcy, pedagog	Listopad/ grudzień	Analiza dokumentacji

KLASA III

Ukazanie możliwości stworzenia koleżeńskiej pomocy w rozwiązaniu problemów	Uczenie reagowania na problemy innych	Zajęcia warsztatowe	Pedagog szkolny, wychowawcy	Do ustalenia	Analiza dokumentacji
Przekazanie informacji o instytucjach	Dostarczenie adresów i telefonów osób oraz instytucji pomagających	Informacje, ulotki	Wychowawcy klas, pedagog	Cały rok	

pomagających młodzieży					
Ukazanie technik radzenia sobie ze stresem	Sposoby radzenia sobie ze stresem	Zajęcia warsztatowe, pogadanka	Pedagog szkolny Wychowawcy	Do ustalenia Według planu pracy	Analiza dokumentacji
Pomoc uczniom z trudnościami	Rozpoznawanie problemów rozwojowych uczniów -przyczyny i trudności	Uczestnictwo uczniów w wyznaczonych zajęciach	Pedagog, nauczyciele	Do ustalenia, w zależności od możliwości czasowych i finansowych	Analiza dokumentacji
Kontynuacja edukacji o prawach człowieka	Podstawowe dokumenty międzynarodowe, egzekwowanie praw człowieka, przykłady udanych akcji	Rozmowy, zajęcia warsztatowe	Wychowawcy, pedagog	Listopad/ grudzień	Analiza dokumentów

Uświadomienie wartości zdrowego stylu życia, wskazywanie właściwych sposobów zagospodarowania czasu wolnego. Promowanie pozytywnych wzorów zachowań.

Zadania	Treść	Forma realizacji	Realizatorzy	Termin realizacji	Metoda oceny sukcesu
KLASA I					
Ukazanie atrakcyjnego aspektu zdrowego	Poznanie zasad racjonalnego odżywiania, higieny pracy	Pogadanki	Nauczyciel biologii i techniki	Zgodnie z programem nauczania	Analiza dokumentacji

stylu życia	i odpoczynku		Wychowawca światlicy	Według planu pracy	
Udział w ogólnoszkolnych impresach turystycznych i kulturalnych	Rozwijanie zainteresowań sportem i kulturą	Wycieczki, konkursy i imprezy ogólnoskolne	Wszyscy nauczyciele	Według kalendarza impres szkolnych	Analiza dokumentacji Sprawozdania
Ukazanie sposobów spędzania czasu wolnego	Rozwijanie zainteresowań, zamiłowań uczniów	Zajęcia sportowe Gry i zabawy Uczestnictwo w kołach zainteresowań	Nauczyciele wf Wychowawca światlicy Wszyscy nauczyciele	Cały rok	Analiza dokumentacji
Uświadomienie potrzeby dbania o higienę osobistą w okresie dojrzewania	Poznanie zasad higieny, zasad dbałości o estetyczny wygląd zewnątrzny. Wymaganie czystego i świeżego stroju na lekcji wf	Pogadanki Sprawdzanie stroju na wf	Wychowawcy, pielęgniarka szkolna Nauczyciele wf	Cały rok	Analiza dokumentacji
Promowanie pozytywnych wzorów zachowań i kultury słowa	Zapoznanie uczniów z zasadami savoir-vivre. Stosowanie i respektowanie od wychowanków powyższych zasad.	Pogadanki, zajęcia warsztatowe	Wychowawcy, pedagog, nauczyciele	Cały rok	Analiza dokumentacji

KLASA II					
Udział w ogólnoszkolnych imprezach turystycznych i kulturalnych	Rozwijanie zainteresowań sportem i kulturą	Wycieczki, konkursy i imprezy ogólnoszkolne	Wszyscy nauczyciele	Według kalendarza imprez szkolnych	Analiza dokumentacji Sprawozdania
Ukazanie sposobów spędzania czasu wolnego	Rozwijanie zainteresowań, zamiłowań uczniów	Zajęcia sportowe Gry i zabawy Uczestnictwo w kołach zainteresowań	Nauczyciele wf Wychowawcy światlicy Wszyscy nauczyciele	Cały rok	Analiza dokumentacji
Ukazanie aspektu zdrowego stylu życia	Rozwijanie zdolności, talentów i predyspozycji	Zajęcia warsztatowe	Wychowawcy klas	Cały rok	Analiza dokumentacji
Uświadomienie potrzeby dbania o higienę osobistą w okresie dojrzewania	Poznanie zasad higieny, zasad dbałości o estetyczny wygląd zewnętrzny. Wymaganie czystego i świeżego stroju na lekcji wf	Pogadanki Sprawdzanie stroju na wf	Wychowawcy, pielęgniarka szkolna Nauczyciele wf	Cały rok	Analiza dokumentacji
Promowanie pozytywnych	Zapoznanie uczniów z zasadami savoir-vivre.	Pogadanki, zajęcia	Wychowawcy, nauczyciele,	Cały rok	Analiza dokumentacji

wzorów zachowań i kultury słowa	Stosowanie i respektowanie od wychowanków powyższych zasad.	warsztatowe	pedagog		
KLASA III					
Udział w ogólnoszkolnych imprezach turystycznych i kulturalnych	Rozwijanie zainteresowań sportem i kulturą	Wycieczki, konkursy i imprezy ogólnoskolne	Wszyscy nauczyciele	Według kalendarza imprez szkolnych	Analiza dokumentacji Sprawozdania
Ukazanie sposobów spędzania czasu wolnego	Rozwijanie zainteresowań, zamiłowań uczniów	Zajęcia sportowe Gry i zabawy Uczestnictwo w kołach zainteresowań	Nauczyciele wf Wychowawca światlicy Wszyscy nauczyciele	Cały rok	Analiza dokumentacji
Uświadomienie potrzeby dbania o higienę osobistą w okresie dojrzewania	Poznanie zasad higieny, zasad dbałości o estetyczny wygląd zewnętrzny. Wymaganie czystego i świeżego stroju na lekcji wych. fiz.	Pogadanki Sprawdzanie stroju na wych.fiz.	Wychowawcy, pielęgniarka szkolna Nauczyciele wych. fiz.	Cały rok	Analiza dokumentacji

Promowanie pozytywnych wzorów zachowań i kultury słowa	Zapoznanie uczniów z zasadami savoir-vivre. Stosowanie i respektowanie od wychowanków powyższych zasad.	Pogadanki, zajęcia warsztatowe	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog	Cały rok	Analiza dokumentacji
Ukazanie aspektu zdrowego stylu życia	Poznanie zasad higieny uczenia się i odpoczynku	Pogadanki, wykłady	Wychowawcy, nauczyciel biologii i techniki	Zgodnie z programem nauczania	Analiza dokumentacji

Obniżenie poziomu absencji na zajęciach szkolnych, zwiększenie motywacji do nauki.

Zadania	Treść	Forma realizacji	Realizatorzy	Termin realizacji	Metoda oceny sukcesu
KLASA I - III					
Działania mające na celu ograniczenie liczby uczniów wagarujących	Rozpoznanie przyczyn wagarów, uświadomienie zagrożeń wynikających z wagarów Wypracowanie oddziaływań	Rozmowy indywidualne z uczniami, nauczycielami, rodzicami uczniów wagarujących. Spotkanie z policjantem w celu uświadomienia zagrożeń zjawiskami patologicznymi 1. Prowadzenie ewidencji uczniów wagarujących,	Dyrektor Pedagog Wychowawcy Pedagog szkolny (karta ucznia)	Cały rok szkolny Cały rok szkolny	Analiza dokumentacji Analiza dokumentacji

	wychowawczych, zapobieganie wagarom	<p>często opuszczających lekcje i uczęszczających na „wybrane” lekcje</p> <p>2. Wprowadzenie konkretnego terminu usprawiedliwiania nieobecności przez rodziców: pisemne lub telefoniczne powiadomienie rodziców o każdej „ucieczce” z zajęć</p> <p>3. W przypadku ewidentnego nie realizowania obowiązku szkolnego-działania zgodne ze Statutem Gimnazjum – pisemne powiadomienie rodziców o dopilnowaniu realizacji obowiązku szkolnego przez dziecko, wystosowanie do Sądu pisma o nierealizowaniu obowiązku szkolnego przez ucznia</p> <p>4. Uświadomienie rodzicom uczniów potrzeby uczestniczenia w zebraniach</p>	<p>Wychowawcy klas</p> <p>Dyrektor, pedagog szkolny</p> <p>Dyrektor, wychowawcy, pedagog szkolny</p>	<p>Cały rok szkolny</p> <p>Według potrzeb</p> <p>Według potrzeb</p>	<p>Analiza dokumentacji</p> <p>Analiza dokumentacji</p> <p>Analiza dokumentacji</p>
--	--	---	--	---	---

		rodziców			
		5. Angażowanie uczniów wagarujących w życie klasy, szkoły	Wszyscy nauczyciele	Cały rok szkolny	Analiza dokumentacji
		6. Umożliwienie uczniom wagarującym i często opuszczającym zajęcia nadrobienie zaległości w nauce	Wszyscy nauczyciele, wychowawcy klas	Cały rok szkolny	Analiza dokumentacji
	Ewaluacja podjętych działań	Frekwencja uczniów na zajęciach Zmniejszenie liczby wagarujących Analiza ocen z zachowania	Wychowawcy klas Pedagog szkolny Dyrektor szkoły	Cały rok	

Dążenie do zminimalizowania rozpoznanych zachowań patologicznych.

Zadania	Treść	Forma realizacji	Realizatorzy	Termin realizacji	Metoda oceny sukcesu
KLASA I – III					
Przekazanie informacji o konsekwencjach zachowań patologicznych	Zapoznanie z aktami prawnymi	Spotkania młodzieży z policją	Pedagog szkolny	Do ustalenia	Sprawozdanie

Ukazanie możliwości uzyskania pomocy w środowisku lokalnym	Przekazanie informacji gdzie zdobyć pomoc, wskazanie instytucji wspierających	Pogadanki, ulotki	Pedagog szkolny, wychowawcy klas	Do ustalenia	Analiza dokumentacji
--	---	-------------------	----------------------------------	--------------	----------------------

POSTĘPOWANIE W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH

UCZEŃ PALI PAPIEROSY

W przypadku stwierdzenia, że uczeń palił papierosy należy:

1. Poinformować wychowawcę;
2. Wpisać powyższą informację w zeszycie uwag;
3. Wychowawca zobowiązany jest poinformować o zdarzeniu rodziców lub opiekunów prawnych ucznia i otrzymać podpis pod informacją;
4. Uczeń powinien otrzymać zadanie przeprowadzenia godziny wychowawczej w swojej klasie na temat szkodliwości palenia papierosów (temat do uzgodnienia z wychowawcą i pedagogiem). Lekcja ta powinna być hospitowana (dla podkreślenia jej znaczenia);
5. Za swoje przewinienie uczeń zostaje zawieszony na miesiąc w swoich przywilejach;
6. Gdy sytuacja się powtarza, uczniowi obniżana jest ocena zachowania;
7. Rodzice ucznia informowani są o konieczności udzielenia specjalistycznej pomocy dziecku i podpisują pisemne zobowiązanie do jej udzielenia.

UCZEŃ PIŁ ALKOHOL

W przypadku stwierdzenia, że uczeń jest pod wpływem alkoholu należy:

1. Natychmiast poinformować wychowawcę i dyrektora szkoły;
2. Opisać całe zdarzenie w zeszycie uwag;
3. Wezwać rodziców w celu odebrania ze szkoły swojego dziecka, w momencie kiedy nie można się skontaktować z rodziną ucznia należy wezwać policję. Przy odbiorze dziecka opiekunowie muszą koniecznie dokonać podpisu pod uwagą w zeszycie uwag. W żadnym wypadku nauczyciel nie może dopuścić, aby uczeń pod wpływem alkoholu sam opuścił szkołę!
4. Na drugi dzień należy skierować ucznia na rozmowę z pedagogiem;
5. Uczeń powinien otrzymać zadanie przeprowadzenia godziny wychowawczej w swojej klasie na temat szkodliwości nadużywania alkoholu. Lekcja ta powinna być hospitowana (dla podkreślenia jej znaczenia);
6. Uczeń zostaje zawieszony w swoich przywilejach na trzy miesiące;
7. Jeśli sytuacja się powtarza, uczniowi obniżana jest ocena z zachowania;
8. Rodzice ucznia informowani są o konieczności udzielenia specjalistycznej pomocy dziecku i podpisują pisemne zobowiązanie do jej udzielenia.

UCZEŃ ZNAJDUJĄCY SIĘ WPŁYWEM NARKOTYKÓW

1. Uczeń, u którego stwierdzimy używanie narkotyków, powinien zostać natychmiast zaprowadzony do pielęgniarki szkolnej w celu stwierdzenia, czy jego życie nie jest zagrożone;
2. Następnie należy ucznia zaprowadzić do Dyrektora szkoły, który wezwie policję i rodziców lub prawnych opiekunów ucznia;
3. Koniecznie należy pamiętać o podpisie rodziców lub prawnych opiekunów pod uwagą opisującą całe wydarzenie;
4. Na drugi dzień należy ucznia skierować do pedagoga, który po rozmowie z uczniem powinien porozmawiać z rodzicami na temat ich dziecka. W razie potrzeby udzielić rodzicom pomocy, skierować do miejsc, gdzie taką

pomoc mogą otrzymać. Rodzice podpisują pisemne zobowiązanie do udzielenia właściwej pomocy dziecku;

5. Uczeń zostaje na pół roku zawieszony w swoich przywilejach;

6. Uczeń ma za zadanie przygotować godzinę wychowawczą na temat szkodliwości narkotyków.

UCZEN JEST AGRESYWNY WOBEC KOLEGÓW I PRACOWNIKÓW SZKOŁY:

W przypadku , kiedy uczeń stosuje przemoc: fizyczną (kopie, popycha, pluje , szarpie itp.), psychiczną (poniża, przezywa, wyśmiewa się z kogoś) wobec swoich kolegów lub pracowników szkoły nauczyciel powinien:

1. Poinformować o zaistniałym fakcie wychowawcę; w przypadku przemocy fizycznej poinformować dyrektora szkoły;

2. Dokonać wpisu o zaistniałym zdarzeniu w zeszycie uwag;

3. Wezwać rodzica, który dokona podpisu pod powyższą uwagą;

4. Zapoznać rodziców z Kodeksem Postępowania Karnego, rozdział 34, art. 304 §1, §2, §3;

5. Uczeń powinien zostać skierowany do pedagoga na rozmowę i wykonać zalecenia z niej wynikające;

6. W przypadku powtórzenia się tej sytuacji po raz kolejny uczeń ma obniżaną ocenę z zachowania;

7. W przypadku wielokrotnego powtarzania się tej sytuacji szkoła informuje odpowiednie organy tj. Komendę Powiatową Policji w Głogowie, Zespół ds. Nieletnich czy Sąd Rejonowy w Głogowie, III Wydział Rodzinny i Nieletnich.

UCZEŃ NIE SZANUJE MIENIA SZKOŁY:

1. W momencie, kiedy uczeń niszczy mienie szkoły / zostaje przyłapany na kradzieży, informacja o powyższym fakcie zostaje natychmiast zgłoszona do wychowawcy i dyrektora szkoły;

2. Cała sytuacja opisana w zeszycie uwag powinna być podpisana przez rodziców bądź opiekunów prawnych;

3. Zapoznanie rodziców z Kodeksem Postępowania Karnego, rozdział 34, art. 304 §1, §2, §3;

4. Dyrekcja ocenia koszt poniesionej przez szkołę straty;

5. W momencie, kiedy rodzica lub opiekuna prawnego nie stać na jej naprawienie, odkupienie lub uiszczenie

odpowiedniej kwoty, sprawa rozpatrywana jest indywidualnie przez Dyрекcję;

6. Gdy uczeń wielokrotnie dopuszcza się ww. zachowania, obniżana jest ocena z zachowania;

7. Kiedy sprawca szkody nie jest znany, szkoła zgłasza sprawę do Komendy Powiatowej Policji w Głogowie, Zespół ds. Nieletnich.

UCZEŃ NIE PRZESTRZEGA KULTURY SŁOWA:

Uczeń , który mimo upomnień nauczyciela odnosi się wulgarnie do innych :

1. Otrzymuje uwagę do zeszytu uwag;

2. Uwaga powinna zostać podpisana przez rodzica, lub opiekuna prawnego;

3. W przypadku powtarzania się tej sytuacji uczniowi obniżana jest ocena z zachowania zgodnie z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania;

4. Uczeń otrzymuje zadanie przeprowadzenia lekcji wychowawczej na temat kulturalnego porozumiewania się bądź zasad dobrego wychowania.

UCZEŃ OPUSZCZA ZAJĘCIA SZKOLNE

1. Spóźnia się na lekcje:

* nauczyciel zaznacza spóźnienie w dzienniku i informuje wychowawcę klasy,

* jeśli taka sytuacja powtórzy się dwa lub trzy razy w tygodniu, wychowawca wpisuje taką informację do zeszytu uwag,

* wychowawca zobowiązany jest poinformować o zdarzeniu rodziców lub opiekunów prawnych ucznia i otrzymać podpis pod informacją,

* jeśli sytuacja potarza się mimo dotychczasowego postępowania, uczniowi obniżana jest ocena z zachowania zgodnie z zasadami Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania,

* uczeń powinien otrzymać zadanie przeprowadzenia godziny wychowawczej w swojej klasie na temat punktualności, lekcja ta powinna być hospitowana (dla podkreślenia jej znaczenia) przez osobę wyznaczoną

przez dyrekcję.

2. Opuszcza samowolnie lekcje:

- * każdorazowe wagary ucznia są wpisywane do dziennika jako ucieczka,
- * wychowawca telefonicznie informuje rodzica o nieobecności ucznia w szkole,
- * wychowawca wpisuje taką informację do zeszytu uwag i uzyskuje pod nią podpis rodziców,
- * uczeń zawieszany jest w swoich przywilejach na tydzień,
- * uczeń powinien otrzymać zadanie przeprowadzenia godziny wychowawczej w swojej klasie na temat obowiązkowości, lekcja ta powinna być hospitowana (dla podkreślenia jej znaczenia) przez osobę wyznaczoną przez dyrekcję,
- * jeśli sytuacja się powtarza, uczeń wraz z rodzicami kierowany jest do pedagoga na systematyczne spotkania,
- * uczniowi nagminnie wagarującemu obniżana jest ocena z zachowania zgodnie z zasadami Wewnętrzznego Systemu Oceniania,
- * rodzice ucznia informowani są o konsekwencjach wynikających z nieobecności dziecka na zajęciach:
 - możliwość nieklasyfikowania (zgodnie z obowiązującymi przepisami),
 - możliwość wszczęcia postępowania ukarania rodziców grzywną za niezrealizowanie obowiązku szkolnego przez dziecko (zgodnie z obowiązującymi przepisami).

3. Rodzice chcą zwolnić ucznia z zajęć:

- * rodzice zapisują w zeszycie kontaktowym ucznia odpowiednią informację z datą zwolnienia,
- * wychowawca po zapoznaniu się z pisemnym zwolnieniem, poświadcza je własnoręcznym podpisem,
- * wyjątkowe (np. pilne) sytuacje rozpatruje wychowawca.

4. Rodzice chcą usprawiedliwić nieobecność dziecka w szkole:

- * rodzice zapisują w zeszycie kontaktowym ucznia usprawiedliwienie, z terminem usprawiedliwianej nieobecności dziecka w szkole,

- * uczeń przedstawia wychowawcy usprawiedliwienie, nie później niż siedem dni po powrocie do szkoły,
- * wychowawca usprawiedliwia nieobecność w dzienniku.

PROCEDURY INTERWENCJI KRYZYSOWEJW SYTUACJI PRZECIWDZIAŁANIA, USIŁOWANIA LUB ZAMIARU SAMOBÓJCZEGO

Strategia reagowania w przypadku zagrożenia samobójstwem ucznia jest działaniem wieloetapowym, na które składają się:

I. Działania profilaktyczne

1. Omówienie problematyki dotyczącej samobójstw na zebraniu rady pedagogicznej z udziałem specjalisty z PPP bądź przeszkolonego członka rady pedagogicznej.
2. Zorganizowanie zajęć edukacyjnych dla uczniów na temat higieny psychicznej, w tym zagrożeń dla zdrowia psychicznego:
Dla klas I Integracja zespołu klasowego. Rozwiązywanie problemów i konfliktów. Rola emocji w kontaktach interpersonalnych i radzenie sobie z uczuciami.
Dla klas II Zagrożenia dla zdrowia psychicznego. Samobójstwo czy jest rozwiązaniem?
Dla klas III Radzenie sobie ze stresem egzaminacyjnym i zmiany szkoły.
3. Zapoznanie nauczycieli i uczniów z dostępną w bibliotece szkolnej literaturą na ten temat.
4. Powołanie przez dyrektora szkoły zespołu profilaktycznego i umożliwienie członkom zespołu odbycia szkolenia z zakresu profilaktyki i interwencji kryzysowej.

5. Rozpoznawanie uczniów z problemami emocjonalnymi, rodzinnymi, w nauce, z zaburzeniami osobowości
diagnozowanie ich i dostosowanie odpowiednich form pomocy dla nich / (przeprowadzenie ankiety wśród
uczniów poszczególnych klas)

II. Działania interwencyjne

1. Kontakt, komunikacja i wsparcie:

- pracownik szkoły, który dowiedział się o zamiarze lub usiłowaniu samobójstwa ucznia (w szkole lub poza szkołą) natychmiast nawiązuje i podtrzymuje kontakt niewerbalny i werbalny z dzieckiem;
- następnie zawiadamia niezwłocznie (np. za pośrednictwem innego ucznia lub telefonicznie) dyrekcję szkoły.

2. Dyrektor szkoły zapewnia uczniowi bezpieczeństwo fizyczne poprzez:

- izolację ucznia od grupy rówieśniczej,
- stałą obecność z uczniem osoby dorosłej,
- udzielenie w razie potrzeby pierwszej pomocy,
- zawiadomienie rodziców ucznia, pogotowia ratunkowego ewentualnie policji,

3. Dyrektor szkoły ponadto

- zawiadamia organ nadzoru pedagogicznego o zaistniałej sytuacji,
- przekazuje ucznia rodzicom i ewentualnie służbom ratunkowym z przygotowaną wcześniej informacją o możliwości pomocy specjalistycznej dla ucznia i jego rodziców.

4. Dyrektor szkoły powołuje

- doraźny zespół kryzysowy (dyrektor, pedagog, wychowawca, pielęgniarka szkolna) do zdiagnozowania sytuacji i podejmowania działań interwencyjnych i współpracy międzyinstytucjonalnej.

III. Działania pokryzysowe

1. Zespół kryzysowy:

- nawiązuje współpracę z instytucjami, które mogą pomóc w rozwiązaniu sytuacji kryzysowej (PPP, PCPR, Szansa i inne),
- przeprowadza interwencję w środowisku rówieśniczym ucznia prowadzoną przez pedagoga, psychologa z PPP lub inną osobę przeszkoloną w interwencji kryzysowej na terenie szkoły,
- dokonuje diagnozy ryzyka ponownego wystąpienia próby samobójczej,
- zapobiega naśladownictwu w grupie rówieśniczej oraz pomaga innym uczniom w odreagowaniu stresu poprzez zajęcia w środowisku rówieśniczym ucznia,
- sporządza dokumentację z sytuacji kryzysowej.

BAZA ADRESOWA W SYTUACJI KRYZYSU (pomoc bezpłatna)

- Stowarzyszenie dla Dzieci i Młodzieży SZANSA, ul. Perseusza 13, 67-200 Głogów, tel. / fax: (76) 83 21 804, tel.: (76) 727 60 70
- Powiatowe Centrum Poradnictwa Psychologiczno-Pedagogicznego i Doskonalenia Nauczycieli, ul. Norwida 3, 67-200 Głogów, tel.: (76) 833 32 93, tel./fax: (76) 835 75 40, e-mail: pcpppidn@neostrada.pl lub centrum@pcpppidn.eu
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, ul. Kościuszki 15a, 67-200 Głogów, tel./fax: (76) 834 10 03 lub (76) 831 30 28

Każdy wychowawca zobowiązany jest do dnia 30.10.2011r. zapoznać uczniów i ich rodziców z istniejącymi procedurami dyscyplinującymi pracę szkoły.

Wychowawcy klas I w kolejnych latach szkolnych zobowiązani są do zapoznania uczniów i ich rodziców z powyższymi procedurami do dnia 30 września każdego kolejnego roku szkolnego w trakcie obowiązywania powyższego dokumentu.

Program opracowały:

Renata Dobrowolska – Fischer
Małgorzata Kosałka
Joanna Podwińska

Program działań profilaktycznych został pozytywnie zaopiniowany przez:

Samorząd Uczniowski

Radę Rodziców